

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

NYT FRA LOKALHISTORIEN

UDGIVET AF LOKALHISTORISK SELSKAB FOR BRØNSHØJ, HUSUM OG UTTERSLEV

Utterslev Mose malet af A. J. Parstrup o. 1945. Et cyklende par er ude og opleve den nyetablerede naturpark med den majestætiske, nye Grundtvigskirke som baggrund. Træbroen fungerede en årrække og blev senere erstattet af den betonbro, der i dag forbinder Horsebakken med Maglegårds Allé.

Maleren Anders Johannes Parstrup f. 1879 boede i mange år i Hvissinge, vest for nuværende Ring 3, og fandt mange af sine motiver i omegnen af København.

NYT FRA LOKALHISTORIEN udkommer fire gange om året. Eftertryk er tilladt efter aftale og med kildeangivelse. Bladet modtager meget gerne indlæg fra medlemmerne, men redaktionen påtager sig intet ansvar, hverken for indhold eller for korrektur.
Redaktion: Bo Öhrström (ansvarshavende).

Indhold

Topografisk beskrivelse fra 1872 af Helge Baun Sørensen	2
På inspektion i vores område anno 1914 af Helge Baun Sørensen	4
Tanker tilbage af Jytte Zabel	10
STAUNING - 1940 - Byggeforeningen Enigheden	12
Byvandring ad Frederiksborgvej	14
SPØRGEHJØRNET af Helge Baun Sørensen	14
Bøger om lokalhistorie og slægtsforskning af Yrsa Holm Kristensen	20
Arrangementer og møder	21
Åbent Hus i Lokalhistorisk Arkiv	23
Adresser	24

Topografisk beskrivelse fra 1872

af Helge Baun Sørensen

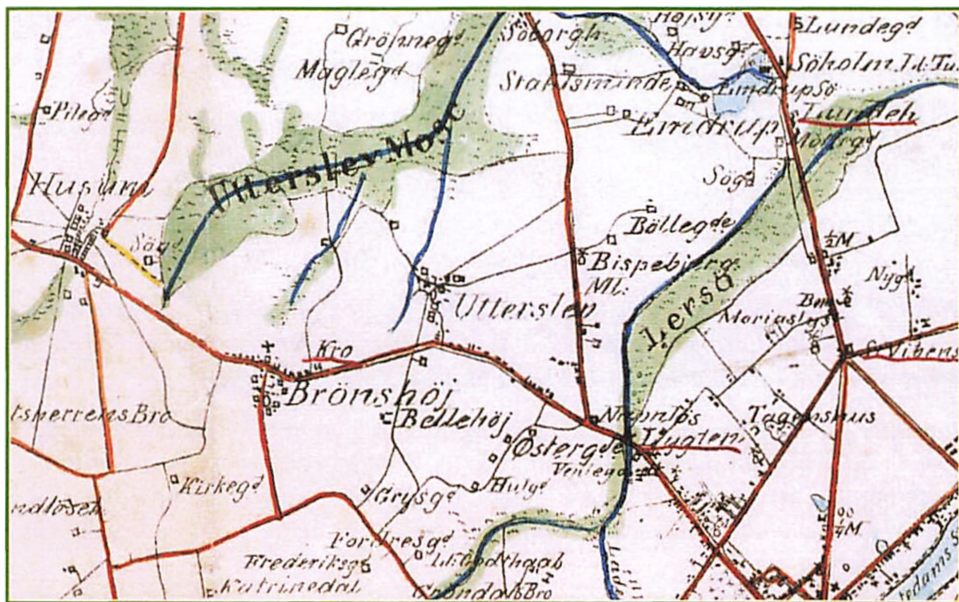
I sidste nummer af Nyt fra Lokalhistorien bragte vi en topografisk beskrivelse af Brønshøj Sogn fra 1777. Her følger samme emne beskrevet i Trap Danmarks 2. udgave, der udkom i 1872. Stilen er på mange måder den samme, kortfattet og opremsende uden særlige kendetegn. Interessant er, at Utterslev Mose regnes for en vigtig arbejdsplads for tørvegravning og indbyggerantallet på 3.277 stadig er relativt lavt. Området er endnu uskyldigt landbrugsland uden villaer, beboelsesejendomme og industri.

TRAP Danmark. Statistisk-Topografisk Beskrivelse af Kongeriget Danmark, 2. udgave, 3. del, København 1872

Brønshøj Sogn, omgivet af Annexet Rødovre, Herlev, Gladsaxe og Gjentofte Sogne, Staden Kjøbenhavns Grund, samt Frederiksberg og Hvidovre Sogne.

Kirken er beliggende midt i Sognet, ca. 3/4 Miil n. v. for Kjøbenhavn. Arealet, 3607 Tdr. Land, er i det Hele taget gode og leermuldede Jorder; mod Nord findes Utterslev Mose og paa Grændsen mod Øst den for Tiden udtappede Rør= eller Leersø og mod Vest den til Hoved=Reservoir for Kjøbenhavns Vandforsyning indrettede Langvaddams=Sø (almindelig kaldet Damhuus=Sø). Htk. 468 Tdr. Ager og Eng.

I Sognet: Byerne Brønshøj, ved Landeveien til Frederikssund, med Kirken, Præstegaard, Skole, Kro, Vandløse, Utterslev med Skole, Husum og Emdrup; endvidere Avlsgaarden Vandløsehøi, 17 Tdr. Htk., Frederiksgaard, Fordresgaard, Brønshøiholm, Bellehøi, Søgaard, Stahlsminde, Store Bøllegaard m.fl.; Bispbjerg Veirmølle; Søborg Kro ved den ældre Landevei til Frederiksborg. Ialt i Sognet 67 Gaarde. Husenes Antal er ubekjendt, men har vistnok fordoblet sig siden 1ste Udgave af det dette Skrift udkom, dengang 161. I det hele Taget ligge Beboelserne langt overveiende i sluttede Byer.

Brønshøj Sogn, udsnit af Ludvig Boths kort, 1858. De vigtigste gårde er indtegnet med håndskrift, Utterslev Mose og Lersøen fylder godt med deres vådområder. Ladegårdsåen og andre vandløb er tydelige med blå. Grøndals Bro og Slotsherrens Bro er vigtige overgange. Gården Stahlsminde ligger lige ovenfor Emdrup. Ludvig Both (1823-87) var amatørtegner og selvlært topograf og historiker, der begejstret udgav kort og bøger om Danmark og København. Hans naive tegninger er en vigtig kilde til Københavns historie, før voldene forsvandt.

Indbyggere: 3277 (i 1855: 1780). Ved Siden af den almindelige Landbodrift er Tørveproduktionen af særdeles Vigtighed for Beboerne. Ved denne, ved Steenhugning til Landeveiene samt ved Dagleie beskæftiges Sognets talrige Husmandsklasse.

Sognet hører under Kjøbenhavns Amts nordre Birks Jurisdiction (Blegdamsveien ved Kjøbenhavn), Kjøbenhavns Amts søndre Lægedistrikt (Frederikshaab ved Glostrup) og Kjøbenhavns Amtstuedistrikt; 1ste Bgkds. 1ste Udskrivningskreds 27 Lægd. Brønshøj udgjør med Annexet Rødovre een Kommune. Kirken eies af Sjællands Bispestol.

& & &

På inspektion i vores område anno 1914

af Helge Baun Sørensen

I et gammelt nummer af tidsskriftet FORSKØNNELSEN kan man læse en veloplagt og kritisk gennemgang af vore lokalhistoriske kerneområder, Frederiksborgvej/Frederikssundsvej, Utterslev, Brønshøj og Husum. Tiden er 1914, hvor Københavns Kommune havde taget Brønshøj sognekommune under sine vinger og skulle rette op på meget forfald og mangel på planlægning.

Man kan følge skribent Kronstrøms gåtur fra Lygten op ad Frederikssundsvej, videre til Brandstationen (opført 1908), til Utterslev Torv med gadekæret, til Brønshøj Kirke og endelig ud til Husum Station.

Han oplever mange positive løsninger, og han ser mange 'øjehæer', hvad han bestemt ikke lægger skjul på. Han er ikke medlem af Selskabet til Kjøbenhavns Forskønnelse for ingenting. Jeg vil tro, at de fleste i dag er enige i hans betragtninger, at godt håndværk og arkitektløsninger er bedre end hovsabyggerier og spekulation.

FRA GRÆNDSEN MELLEM LAND OG BY

af J. I. Kronstam

Sekretær for Christiansberg og Utterslev Bys Forskønnelsesudvalg

Forfatteren J. I. Kronstrøm (1879-1933) boede i Utterslev på Christiansbergs Allé 17, da han skrev denne artikel - dengang som nu en vej med smukke, originale villaer, der var nye i 1914. I dag hedder vejen Hjortholms Allé. Han boede der kun i få år, 1912-15, men har udtalt sig på manges vegne med sine indsigelser mod byggerier og løsninger, som ikke tog hensyn til de nye bydeles herligheder. J. I. Kronstrøm er let at finde på nettet, da han var meget flittig som forfatter af mange slags udgivelser, om fattigdommens urimeligheder, om astrologi og okkultisme, en bog om Bakkehuset, en Sangbog for Storlogen Syvstjernen m.m. Alle hans bøger er tilgængelige på Det kgl.

Bibliotek. Ill. Karikaturtegning fra Forfættertidende 1914.

Det er på Grændsen mellem Land og By, at Fremtidens Kjøbenhavn bygges. I vore Forfædres Tid standsede Byen mod Nord ved Voldene, senere flyttedes Grændsen til Søerne; nu maa man helt ud paa den anden Side af Husum for at komme udenfor Kjøbenhavns Territorium. Dér, hvor før Agerkaalen knejste med sine gule Toppe, bor der nu Mennesker i Tusindvis. Men det gaar med Husene ligesom med Menneskene: de er ikke alle saa gode som de burde være!

Her er der en stor Arbejdsmark for Venner af Forskønnessagen, og det var ønskeligt, at alle gode Kræfter kunde samles til fælles Virke for at bevare, hvad der fortjener at bevares, og modarbejde de Vildskud, en hensynsløs Byggespekulation desværre alt for let medfører.

Allerede for et Aars Tid siden havde jeg den Ære her i "Forskønnelsen" at gøre opmærksom paa, hvorledes Kjøbenhavns Udvidelse foregaar mere og mere i nordlig Retning. Her er Rækken endnu ikke sluttet, her er endnu Plads til Huse for den stadigt voksende Befolkning. Det har da ogsaa vist sig, at Byggeriet og Udstykningen allerede nu er i fuld Gang. Haandværkerne har travlt paa deres

Stilladser, Vejvæsenet med at udstikke nye Vejanlæg. Den nordvestelige Del af Byen vil i Løbet af faa Aar delvis skifte Udseende. Hvor der før var grønne Marker, gamle Gaarde eller idylliske Mosepartier, vil man se Byggeforenings-Huse og Villadistrikter.

Enkelte Steder har de store Kaserne allerede stukket deres Æseløren op. Der er da Grund til at raabe Vagt i Gevær! - saa at Ødelæggelsens Vederstyggelighed, hvor om jeg skrev i min forrige Artikel, ikke skal fuldbyrdes.

[...]

Jeg skal nævne nogle af de betydeligste Forandringer, som forestaar, hvoraf det vil fremgaa, at det ikke er uden Grund, at vi paakalder en stærkere Interesse baade i og udenfor de paagældende Distrikter.

Ved Krydset af Frederikssunds- og Frederiksborgvejen ligger der nu en lav og grim Bygning. Den vil - forhaabentlig snart - forsvinde og give Plads for den nye Sporvognsremise, som Kjøbenhavns Sporveje agter at lade opføre paa denne Grund. Som bekendt deler Linie 5 sig her i to Grene, hvoraf den ene gaar til Bispebjerg den anden til Brønshøj. Krydset er altsaa stærkt trafikeret, og man maa haabe, at Kommunen drager særlig Omsorg for at give denne Plads et tiltalende Udseende. De omkringliggende Huse er ganske vist ikke festlige; men de er dog altid en Smule kønnere end Ejendommene paa Blaagaards Plads. Tilmed er der Sandsynlighed for, at Husene ved Frederikssundsvejens Kryds for de flestes Vedkommende vil blive ombyggede, hvad der vist er grumme ringe Chance for med Blaagaardsplads. Det gælder derfor om, at Kommunen gaar i Spidsen og ved sit Eksempel opmuntrer til at bygge smukt.

Gaar vi længere op ad Frederikssundsvejen, er der rig Lejlighed til at ærgre sig over, hvor grimt der bygges af Private. Det meste af Georgsvej (der støder ud til Frederikssundsvej, ligeoverfor den ikke særlig kønne Kapernaumskirke) er saaledes en Skandale. Elendige, faldefærdige Rønner, der mere egner sig til Bolig for Rotter end for Mennesker, skæmmer et Kvarter, som med en Smule Skønsomhed kunde have været et kønt og hyggeligt. Det er intet Under, at Brønshøj stadig staar for mange Mennesker som en grim Bydel; thi det første Indtryk man faar fra Kvarteret omkring Georgsvej, lover intet godt.

Hjørnet af Hejrevej 1919 ved den tid, hvor artiklen er skrevet. Stedet minder meget om hjørnet af Georgsvej og Frederikssundsvej, hvor J. I. Kronstrøm beklager sig over de nedrivningsværdige huse. Georgsvej skiftede sidenhen navn til Brofogedvej. Foto Kbh-billeder

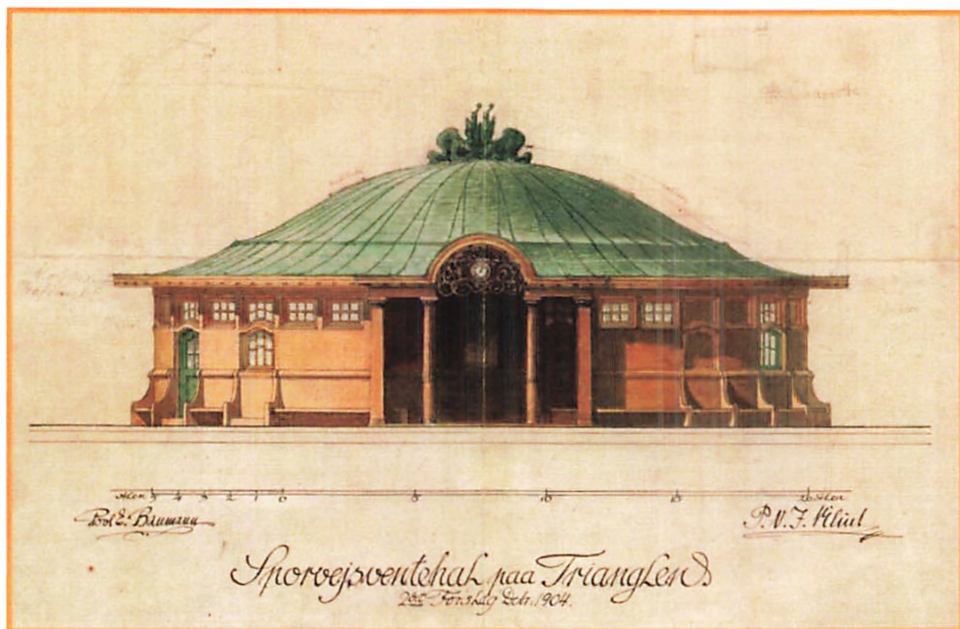
Heldigvis behøver man ikke at gaa langt, før Naturen selv bøder paa Menneskenes Daarskab. Udsigten over Markerne til Borups Allé er virkelig henrivende. Paa Kommuneskolen er der ikke ofret meget. Til Gengæld er Brandstationen saa meget des mere vellykket. Lige overfor den ligger "Tomsgaarden", og bag den skal opføres et helt nyt Kvarter. Det drejer sig om et meget betydeligt Areal, der begrænses af Frederikssundsvej, Utterslev By, Dortheavej og Frederiksborgvej. Arealet udstykkes af Sagfører H e n n i n g H a n s e n efter Tegning af Landinspektør L u d v i g S c h m i d t.

Fra Dortheavej føres der en bred Boulevard ned til den ligeledes paatænkte "Tomsgaards Tværvæg", hvor der skal være et stort firkantet Torv. Selve Terrænet er overordentlig smukt beliggende. Vejplanerne synes ogsaa meget tiltalende. Naar nu blot Bebyggelsen vil blive lige saa god! Et Par Villaer, der allerede er opførte ved Dortheavej, viser imidlertid, at man ikke bør stille for store Forventninger.

Ved Stoppestedet ved Borups Allé har den herværende Forskønnelsesforening sammen med Grundejerforeningen ønsket opført en Ventesal i Smag med K l i n t s Ventesal paa Trianglen.

Arkitekterne H o l s ø e og H e n n i n g H a n s e n har velvilligt paataget sig at udføre Tegningerne, og Projektet er saaledes i de bedste Hænder.

Drømmen om en arkitekttegnet ventesal på Bellahøj gik aldrig i opfyldelse. Den karakterfulde bygning på Trianglen, som skulle være forbilledet, blev opført i 1907 tegnet af arkitekten P. V. Jensen Klint (1853-1930). Der var plads til både trafikmestervagt, ventesal, kiosk og offentlige toiletter. Bygningen havde øgenavnet 'Suppeterrinen', mens det mere officielle navn var 'Bien' efter kiosken. Den ualmindeligt smukke tegning er frit tilgængelig på Kunstbib.dk.

Som bekendt skal Borups Allé nu fortsættes tværs over Frederikssundsvejen i Retning af "Brønshøjholm". Desuden skal der være projekteret en Hovedvej tværs gennem Utterslev i Forbindelse med en større Plads ved Gadekæret. Hvis det - som jeg formoder - forholder sig rigtigt med dette Projekt, vil det næppe være upassende at henlede rette Vedkommendes Opmærksomhed paa, at Utterslev Gadekær er et af de smukkeste Partier i Byens umiddelbare Nærhed - et Sted, hvortil der desuden knytter sig historiske Minder fra Karl Gustafs Belejring af København. Begrebet 'en større Plads' er jo ret elastisk, men hvis der ved den skal forstaas et Torv, vil jeg med al Respekt for den velvise Magistrat protestere mod en saadan Vandalisme. Der er allerede handlet letsindigt nok med

denne skønne Landsbyidyl, saa vi har god Grund til at bede Gud bevare os for Torvets Velsignelser. Hvad Magistraten derimod burde, var at fjerne et Par hæslige Materialschure, som den har opført lige ved det gamle Thingsted. Kan Materialskurene ikke undværes, og maa de nødvendigvis ligge ved Gadekæret, nuvel saa bag et straatækt Hus i Landsbystil. Det kan ikke være kostbart, og det passer ind i Ensemblet. Men lad os være fri for at faa Storstadsrummel midt i Landsbyidyllen!

Borups Allés Forlængelse vil navnlig komme Havebyen "Præstevangen" til Gode. Dette Foretagende, der er saa heldig at have Socialdemokratiets Bevaagenhed og derfor hører til de privilegerede Byggeforetagender, kan med Tiden blive meget smukt. Foreløbig afgiver det med sine uensartede Lysthuse et ikke særlig skønt Skue. Det er underligt at se, hvor fantasiløse Folk kan være. Som om et Lysthus nødvendigvis behøver at være grimt, fordi det skal være billigt og kun staa i nogle faa Aar. Der skal jo dog blot en Smule Maling og lidt Snittearbejde til, for at det skal gøre et net og pynteligt Indtryk. Hvad om Foreningen fik sin udmærkede Arkitekt til at udarbejde et Par Tegninger, der viste hvor kønt et Lysthus kunde indrettes for en billig Penge?

Fra området forfatteren har passeret. Her udsigt fra en lejlighed på Frederikssundsvej 64 mod Bellahøj, hvor træerne på Borups Allé tydeligt ses. I baggrunden Højdebeholderen med ejendommen Bellahøjvej 100 til venstre for. I forgrunden et cirkus med telt og beboelsesvogne og bagved en stor tømmerplads. Foto 1933, Lokalhistorisk Arkiv.

I selve Brønshøj er Bebyggelsen af Præstegaardsjordene i fuld Gang. Brønshøj gamle Kirke udmærker sig ikke blot ved ædel Stil, men ogsaa ved en henrivende

Beliggenhed, der yderligere fremhæves ved den smukke Præstebolig, som er opført efter Tegning af Slotsarkitekt T h o r v. J ø r g e n s e n. Forskønnelsessagens Venner har derfor ogsaa gaaet i en - ikke ugrundet - Frygt for, at der lige overfor Præsteboligen skulde blive opført Huse i Kasernestil med store Butikker. Det er dog lykkedes at afværge dette. Byggeplanen er blevet ændret, og der er taget Hensyn til de berettigede Skønhedskrav, der ogsaa i det lange Løb giver det bedste økonomiske Udbytte.

Et Stykke længere udefter har bl. a. Parcellforeningen "Allégaardens Haveby" erhvervet en Grund paa godt og vel 400,000 Kvadratalen i Husum. Der skal her indrettes en Haveby efter engelsk Mønster, og de fleste Parceller er allerede solgte. Tæt herved men nærmest Husum Jærnbastation ligger Havebyen "Danas Park" og "Kransager Villaby", der udstykkes af Grosserer P. C. C. Schmidt efter Landinspektør Ludvig Schmidts Fordelingsplan. Ogsaa her drejer det sig om meget betydelige Arealer, der inddrages under Bebyggelsen. [...]

Fra *FORSKØNNELSEN Illustreret Tidskrift udgivet af Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse, IV. Aargang, 1914. Redigeret af Otto Asmussen.*

...

Note

- Skolen, der omtales, er Frederikssundsvejens Skole, der blev opført 1904 med Ludvig Fenger som arkitekt.

& & &

Tanker tilbage

af Jytte Zabel

Jytte Zabel er opvokset i Brønshøj, hvilket hun ogsaa skriver om i nedenstående artikel, og har i mange år boet på Basnæsvej sammen med sin nu afdøde mand Hans Åge Zabel. Jytte er en kendt – og anerkendt – naivistisk kunstner, som har glædet mange med sine farverige og positive billeder.

Når løvet falder af træer og buske, er vinteren på vej.

Jeg husker en særlig busk, som jeg år efter år måtte se på i Degnemosen. Det var min skolevej. Jeg gik på Bellahøj Skole. De fleste buske har grå grene, men denne ene busk havde røde grene, som fascinerede mig. Da jeg mange år efter selv skulle have nogle buske, blev de dem med de røde grene om vinteren.

Før og efter 1940 var der meget koldt i Danmark med kuldegrader helt til -20 grader. Der faldt megen sne, og Degnemosen frøs til. Man kunne løbe på skøjter, så snart skiltet med ”Færdsel på isen forbudt” var fjernet. Vi gled ned af ”kamelryggen” – en bakke i 2 afdelinger. Så ned på isen, fik skøjter på og løb så, så godt vi kunne – faldt nogle gange i begyndelsen. Lidt længere fremme lå ”djævlebakken” – en meget stor og lang bakke. Familier med børn og andre kælkede med deres kælke med stor fornøjelse.

Der lå højt med sne overalt. Store fejmaskiner kørte på de store veje og mindre fejmaskiner på de små villaveje. Fortovet skulle folk selv feje.

Måske oplever vi ikke mere disse isvintre – alt tyder på klimaforandringer til en varmere tid.

Bag Degnemosen lå der mange kolonihaver, som blev fjernet, og mange højhuse med Bellahøjhusene blev bygget.

Det var i starten af 1950'erne, at man byggede Danmarks første ”skyskrabere”: højhusbyggeri med 9-13 etager. Det var ellers normalt at bygge 6 etager som det højeste. Man byggede i betonelementer, og i dag står der 28 Bellahøjhuse.

Trukket lidt tilbage på Bellahøjvej 20 ligger den gamle Bellahøj Kro med rødder tilbage til 1800-tallet. I dag er det Restaurant Bellahøj. Mange familiefester bliver holdt her.

På den modsatte side ligger store grønne græsarealer, hvor en campingplads holder til om sommeren.

Tænker man lidt tilbage til årene 1935-1967 – her holdt de store dyrskuer til. Bønderne kom og fremviste deres dyr. Det var en københavnerbegivenhed – sporvognene reklamerede med flag – man satte en plakate med et kohoved over sporvognens nummer. Man vidste, at sådan en vogn kørte til Bellahøj Dyrskue, og der var rigtig mange, der besøgte Bellahøj.

Årene gik, og i 1991 tænkte Leif (formanden for jazzklubben i Brønshøj): ”Vi kunne da lave et kræmmermarked her” (på Bellahøj). Det var ikke tilladt. Men Leif gik videre med tanken. Han søgte København Kommune. Det var ikke så let, men borgmester Jørgen Frederiksen hjalp til, og Leif fik tilladelsen. Vi holdt stort pressemøde og reklame på Rådhuspladsen – med fra Loklrådet var Lis Søkvist og Vera Rasmussen (formand) – ligeledes Leif Petersen (arrangør) og Ina (hans kone), Jørgen Frederiksen og mig selv.

Vi klædte os ud som kræmmere. Et stort jazzorkester spillede høj musik. Folk fik gratis øl og pølser. Tykke Svend leverede pølserne, og Carlsberg donerede øl.

Det var ugen før uge 36 i 1991. Campingpladsen var lige lukket, og vores kræmmermarked flyttede ind. Leif og Ina gjorde plads til 300 kræmmere, og de førte regnskabet for hele markedet.

Her var pølsevogne, isboder, tombolaer, karruseller og boder med alverdens ting. Der var små telte med Country musik og et meget stort telt, hvor tidens kendte kunstnere optrådte. Et andet stort telt var Jazzteltet, som Hans Åge Zabel og jeg styrede. Vi havde rigtig mange hjælpere fra Jazzklubben. Der blev spillet flot jazzmusik med musikere fra ind- og udland. Vi havde musik for 70.000 kr., som vi skulle tjene ind på øl, vand og vin.

Det gik rigtig godt i mange år. Andre rykkede ind på marken – f.eks. Børnehjælpsdagen. Det gik lidt ud over vores Efterårs Marked, og i dag er det slet ikke, som da vi startede. Rundt om i byen er der rigtig mange loppemarkeder, som tiltrækker en del folk

Nye tider og nye skikke.

Postkort tegnet af Jytte Zabel

& & &

STAUNING - 1940 - Byggeforeningen Enigheden

Fra Statsminister Th. Stauning, der for 40 Aar siden flyttede ind i "Enighedens" Huse, har "Brønshøj Avis" haft den Glæde at modtage nedenstaaende Artikel. Red.

Byggeforeningen "Enigheden", som er altsaa er naaet at blive 40 Aar, er et lyst og venligt Minde fra min Ungdom. Det var med Glæde, jeg tog Huset i Besiddelse, og det var med Lyst, at jeg kastede mig over Havedyrkning og Hønseshold.

Jeg husker mange gamle Kammerater fra den Tid, for hvem Livet fik ny Belysning og nyt Indhold ude i Brønshøj. Det var den første Koloni fra Hovedstaden, som drog ud og tog Land i Besiddelse. Brønshøj var en veritabel Landkommune endnu en lille Tid efter, at vi var flyttet herud. Der fulgte mange Ulæmper dermed, og det tog sin Tid, før Københavns Gavnildhed naaede til Brønshøj. Jeg blev træt af Fodture og Cykelture og flyttede bort, efter to Aars Ophold i "Enigheden", men jeg har de herligste Minder fra den Tid.

Sommeraftningerne ude i min lille Have, eller i den gamle Brønshøj By, ved Gadekær, Landsbyskole og Kirke, er skønne Minder, som vi, der er blevet gamle, nu har - og saa var vi Gennembrudsmænd, der førte Storbyens Arbejdere ud fra det mørke København til frisk Luft, til Haver og Marker, til den Skønhed og Glæde, som alt for mange maa savne.

Jeg glæder mig over, at den lille Koloni ligger der endnu, og at der fremdeles lever en Befolkning i disse Huse, som har den frie Natur udenfor Dør og Vinduer.

Min Hilsen og Lykønskning paa 40 Aars Jubilæet.

Th. Stauning

Selvste Danmarks statsminister sendte en egenhændig hilsen i anledning af Byggeforeningen 'Enighedens' jubilæum, bragt i Brønshøj Avis ledsaget af dette billede. Thorvald Stauning boede i Enigheds Allé 21 fra 1900-1902 og var i årene forinden en af hovedkræfterne bag skabelsen af den nye bebyggelse langt fra hovedstaden. På huset Enigheds Allé 21 er en plakette, der fortæller om den berømte beboer.

& & &

Byvandring ad Frederiksborgvej

Vejrudsigten var truende med store regnskyl i vente, men bygerne udeblev, og den lokalhistoriske tur lørdag d. 29. august blev gennemført med få afbud og i strålende solskin. Irene Hjelmshund og Svend Ole Nielsen fra vores bestyrelse fortalte spændende om de mange seværdigheder på ruten. Her foran Bispebjerg Skole, der er fra 1912 og i årtier var synlig over hele bydelen, bygget i gammel palæstil. Den fungerer i dag som 'hotelskole'. foto hbs

& & &

SPØRGEHJØRNET

af Helge Baun Sørensen

HB i Husum

Efterlysning af et foto af facaden "HOVEDSTADENS BRUGSFORENING."

Jeg er en ældre Husumdreng, fra 1939 der boede i Husum fra 1939-66 og er nu ved at skrive mine erindringer for mine børn og børnebørn. Jeg var 3 år i lære i Hovedstadens Brugsforening som kommis i afdeling Husum 1957-60 på Frederikssundsvej 319 - 321.

I den forbindelse søger jeg et foto fra den tid hvor Hovedstadens Brugsforening, HB, lejede lokaler i underetagen af Husumgården. Er det muligt, at jeres forening skulle have et arkiv, hvor billeder fra den tid og mulighed for at jeg evt. kunne købe det?

på forhånd tak

med venlig hilsen

Jacob Rasmus Terndrup-Poulsen

2680 Solrød Strand

.....

Hej Jacob

Tak for din henvendelse til arkivet.

Det ville være dejligt at kunne sende dig et billede af det, du efterspørger.

Men desværre har vi ikke noget af HB fra Husum. I hvert fald ikke det, vi ved af.

Det kunne findes i et nummer af Brønshøj-Husum Avis f.eks. fra dengang butikkerne lukkede, men det er ikke sikkert.

Vi har derudover en hel del uregistrerede billeder, og hvis det skulle dukke op, skal vi nok vende tilbage.

med venlig hilsen

Helge Baun Sørensen

.....

Hej igen

Jeg fandt vedhæftede på nettet, et foto af HB på hjørnet af Utterslevvej og Frederikssundsvej.

Måske kan det bruges som erstatning.

mvh

Helge BS

HB, Hovedstadens Brugsforening på hjørnet af Frederikssundsvej og Utterslevvej, et markant sted på Bellahøj overfor det gamle Brønshøj Apotek. I mange år lå HB her, senere rykkede 'Arako Radio' ind, der var ejet af HB. I 1980'erne blev hjørnet overtaget af 'Bella Radio og TV'.

'Hovedstadens Brugsforening' var i 1965 landets største detailhandlerekæde med 272 butikker, mens FDB styrede butikkerne i resten af landet. De to fusionerede i 1973.

Vi er mange, der tydeligt husker de store butikker med 'HB' på facaden, bagere, viktualieforretninger, kolonial m.m. På hjørnet af Veksøvej med kolonial, viktualie og bageri, Gadelandet 19 tillige med ismejeri, på hjørnet af Ørnevej, på hjørnet Bellahøjvej/Brønshøjvej bageri, Baunevangen 26 bageri og mange andre steder.

....

Lysestage af sølv

Hej

Jeg har arvet denne lysestage fra mine afdøde forældre. Stagen er forsølvet og der er graveret følgende:

Erindring fra Lg "Utterslev" 1927-11/1-37

Mit spørgsmål er om I evt. har kendskab til, hvor denne stage kommer fra og i hvilken anledning den er givet.

På forhånd tak for hjælpen.

Mvh.

Jan Andersen

2635 Ishøj

Hej Jan

Tak for din henvendelse med billedet af den smukke lysestage.

Når vi ikke har svaret med det samme, er det naturligvis, fordi vi ikke har noget umiddelbart svar på dit spørgsmål.

Der findes et Utterslev i København og på Lolland. Ordet står i anførselstegn, hvad der godt kan forvirre lidt, da det måske kunne være navnet på en institution. På den anden side kunne det have noget med en kreds at gøre, Socialdemokratiet havde i 1930'erne en 'Utterslev' kreds i København.

Man fejrer et 10-års jubilæum med at overrække en smuk lysestage, må man tro. Forkortelsen 'lg' har jeg aldrig hørt om og kan heller ikke finde den på nettet.

Vi vil summe på det ved næste bestyrelsesmøde og ellers lade vores medlemmer give et bud.

Og vender naturligvis tilbage, hvis vi finder ud af noget.

mvh

Helge BS

Den forgyldte lysestage med den kryptiske inskription. Er der nogen blandt vores medlemmer, der kan hjælpe med tydningen, kvitterer vi med tak og en erkendtlighed.

Marokkanske heste

I slutningen af 1950erne eller begyndelsen af 1960erne var der på dyrskuet på Bellahøj optræden af marokkanske soldater til hest. Har arkivet nærmere oplysninger om dette? På forhånd tak for hjælpen.

M.v.h.

Jan René Westh

...

Kære Jan

En dame har spurgt om, hvornår der var dyrskue på Bellahøj i 1960. Jeg fandt en annonce i Brønshøj-Avis fra det år, og minsandten om ikke de afrikanske ryttere var omtalt sammesteds, annoncen vedhæftet.

Det må have været en kæmpe oplevelse at se de mange araberheste.

mvh

Helge BS

'Spahi algerien', algiersk spahi. En drabelig kriger med sabel og gevær, osmaniske posebukser og ridestøvler med sporer på en hvid araberhingst. Tegning fra Wikipedia

en historie om
den krigshelten
omanen

spændende
m i farver

r paa
rsøen«

emery, Mona
ohn Baer

edsatte priser
tprogram i
sationsfilmen

'ne høg«

dsken«

sten 3 timer
g penge

il. 7,10 og 9,10
oe's største
is

r fuld-

en«

r børn

l. 7,10 og 9,10
e humørfilm
musik

ler op!«

Peter Kraus

Brønshøj-Husum Avis juni 1960

B E L L A H Ø J

30 JUNI — 3 JULI

**Masseopbud af prægtige dyr
og mange aktuelle special-
udstillinger:**

Stor aktuel byggeudstilling - Landbrugets Afsætningsråd
- Maskinudstilling på 40.000 m² - Planteavlsudstilling -
Husholdningsudstilling - Forevisningsmark og -have etc.

Hver af dagene viser den
franske hærs verdensberømte afri-
kanske rytterkorps, Spahierne, deres
færdigheder i et enestående farve-
prægtigt show — 60 ryttere i flotte
uniformer og på fyrige araberhingste.

SE DET DAGLIGE PROGRAM UNDER DAGBLADENES FORLYSTELSEANNONCER

Ferie

Fra den 1.-28.
dage incl. Konsul
ændres til daglig
onsdag 16-18, lørd
14. Sygebesøg best
8-9 paa Tria 301.

Dr. Kras
Husumvej

Til

HELSINGØR

**hver mand
torsdag**

Afgang fra Haa
kl. 18,1

Hjemkomst k

fra . . .

I prisen er ink
returen ad Stra
Helsingør og re
hold paa skvet

Hvem kunne ikke tænke sig at opleve 60 afrikanske ryttere på araberhingste på dyrskuet i Bellahøj? Det kunne man være heldig at se juni 1960, hvor de såkaldte 'spahier' deltog med opvisninger. Oprindeligt anvendtes betegnelsen 'spahier' om en særlig udvalgt gruppe ridende soldater i den tyrkiske hær, og fra midten af 1800-årene bruger franskmændene den om rytteri, der lokalt beskytter deres kolonier i Afrika, bl. a. i Marokko og Alger. Annonce fra Brønshøj-Husum Avis, 1960.

Kære Helge.

Herligt! Mange tak for hjælpen.

M.v.h.

Jan

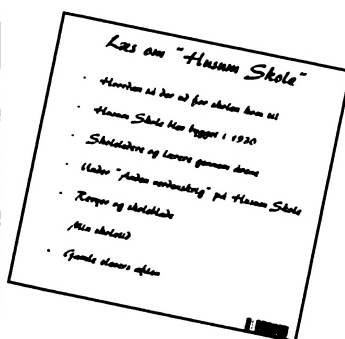
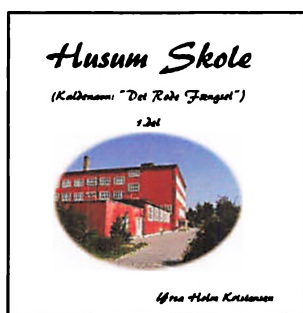
& & &

Bøger om lokalhistorie og slægtsforskning

af Yrsa Holm Kristensen

Yrsa Holm Kristensen har haft sin barndom/ungdom i Husum og er udgået fra mellem skolen i Husum Skole. Hun har bl.a. læst eksternt/internt regnskab, skatteret, revision og jura samt deltaget i flere kurser i historie på universitetet. Yrsa er ivrig slægtsforsker og mangeårig formand for Slægtshistorisk Forening for Vestegnen.

Hvis nogen af jer har gået på Husum Skole, har boet i Husum eller bare vil læse om skolen, så kan jeg anbefale mine 2 opdaterede bøger om Husum Skole (1. del på 173 sider og 2. del på 171 sider).

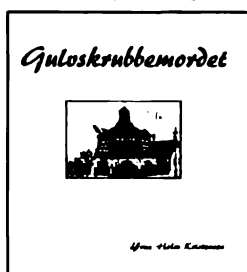

Bøgerne sælges for 170 kr. pr. del, men kan købes af Selskabets medlemmer for 140 kr. pr. del, MobilePay 23 25 02 36 med kommentaren Brh.

Jeg kan tillige anbefale min bog om "Gulvskrubbemordet". Historien om gulvskrubbemordet ved "Røde Mølle" på Amager er omtalt af min mor Anna Olivia i hendes mange notater om sit liv.

Efter mine forældres død fandt jeg en lille kasse med hendes mange små bemærkninger bl.a. om gulvskrubbemordet i 1914 på det uhyggelige øde sted, som hun passerede hver dag til og fra skole – et sted hvor folk også var utrygge ved at færdes efter mørkets frembrud.

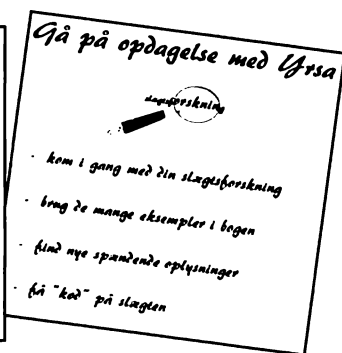
Jeg havde aldrig hørt om Gulvskrubbemordet - jeg blev nysgerrig og begyndte at undersøge, hvad det gik ud på ..... det førte så til denne bog på 110 sider.

Bogen sælges for 150 kr., men kan købes af Selskabets medlemmer for 125 kr.,
MobilePay 23 25 02 36 med kommentaren Brh.

Er der nogen, der er til slægtsforskning?

Så er der min sidste nye bog "Gå på opdagelse", der udkom i juli 2020. Den er på 169 sider og fyldt med eksempler fra mine "tip" i nyhedsbrevene, som jeg har udsendt til medlemmerne i en slægtshistorisk forening igennem 15 år. Sæt dine egne navne ind og "vupti", så har du din egen anes oplysninger (selvfølgelig kun hvis vedkommende findes i databasen).

Bogen sælges for 190 kr., men kan købes af Selskabets medlemmer for 160 kr.,
MobilePay 23 25 02 36 med kommentaren Brh.

& & &

Arrangementer og møder

Åbent Hus på Bispebjerg første fredag i måneden kl. 13:00

Sted: Karens Hus, Bispebjerg Bakke 8, 2400 København NV.

Bispebjergs Lokalhistorie

Alle er velkomne til Åbent Hus om Bispebjergs lokalhistorie. Kom og mød to lokalhistorikere, få en snak og stil spørgsmål om alt vedr. lokalområdet. Vi viser spændende bøger, gamle kort og fotos fra området. Denne tradition med at mødes og snakke lokalhistorie begyndte fredag d. 10. januar 2020.

For alle interesserede.

Cykeltur søndag d. 27. september 2020 kl. 11:00-12:30

Mødested: Frederiksborgvej ved Dunhammervej i Emdrup.

Den søndre oversvømmelse.

Guidet cykeltur langs Søborghusrenden fra Utterslev Mose til Emdrup Sø. Turen er ca. 3 km lang. Vi begynder turen ved opstemningsværket ved Utterslev Mose og mødes på Frederiksborgvej ved Dunhammervej i Emdrup. Derefter fortsætter turen langs Søborghusrenden forbi Gentofterenden. Vi gør holdt ved dæmningen ved Ellemosevej og ser nærmere på det fredede anlæg. Vi afslutter turen ved Emdrup Sø. Der tilbydes derefter gratis kaffe og kage i Karens Hus, Bispebjerg Bakke 8, 2400 København NV.

Tourguide er Svend Ole Nielsen.

Ingen tilmelding

Billedaften tirsdag d. 20. oktober 2020 kl. 19:00-21:00

Sted: Salen på 1. sal i Pilegården, Brønshøjvej 17, 2700 Brønshøj.

Lokalhistorisk billedaften: Ukendte og sjældne billeder fra bydelen.

Lokalhistorisk arkiv har for nylig modtaget en uvurderlig samling af gamle billeder fra gamle dage.

De er ved at blive scannet, og denne aften kan du se et fyldigt udvalg af de ukendte og sjældne lokalhistoriske fotos.

Tilmelding kræves, så vi ikke bliver for mange. Medlemmer af Lokalhistorisk Selskab har forret indtil d. 20. september 2020. Find gratis billetter på Billetto:

Link: <https://billetto.dk/e/lokalhistorisk-billedaften-ukendte-og-sjaeldne-billeder-fra-bydelen-billetter-458724>

Medlemsmøde onsdag d. 11. november 2020 kl. 12:00-15:00

Sted: Salen på 1. sal i Pilegården, Brønshøjvej 17, 2700 Brønshøj

Om Husum gamle landsby m.m.

Alle interesserede mødes til fælles frokost og spændende nyt fra arkivet. Husum gamle landsby er et af dagens emner. Vi skal se fotos og malerier fra gamle dage, hvor den gamle landsby var Husums centrum med sit mylder af små stråttekte huse mellem de store gårde, smutveje og ikke mindst det gamle gadekær. Vi får besøg af folk, der har boet der og kan huske de gamle dage ved gadekæret. Yderligere detaljer om spisning og priser senere.

Kun for medlemmer - tilmelding til info.lhsbhu@gmail.com

Lokalhistorisk julestue torsdag d. 10. december 2020 kl. 19:00-21:00

Sted: Pilegården, mødelokale, Brønshøjvej 17 2700 Brønshøj

Julestue

Vi holder traditionen tro lokalhistorisk julestue i et mødelokale i Pilegården. Med gløgg, appelsiner, knas og småkager. Der er quiz med præmier og hyggelig snak om lokalhistoriske emner.

Kun for medlemmer. Tilmelding info.lhsbhu@gmail.com

& & &

Åbent Hus i Lokalhistorisk Arkiv alle torsdage kl. 18:00-20:00 helligdage og skoleferier undtaget

Arkivet befinder sig på 1. sal i Kulturhuset Pilegården, Brønshøjvej 17, hvor alle er velkomne til at kigge forbi. Arkivet rummer en stor billedsamling, som man kan gå på opdagelse i og en imponerende samling af lokalaviser, Brønshøj-Husum Avis 1922-2016, Nordvest Avisen 1960-95, Husum Bladet og Husum Avis alle numre. Kig forbi, stil spørgsmål og få en hyggelig sludder. Vi tager desuden imod gamle fotos fra lokalområdet og arkivalier af alle slags.

Kulturhuset Pilegården

& & &

Lokalhistorisk Selskab for Brønshøj, Husum og Utterslev
Hjemmeside: www.lokalhistorie-bhu.dk

Facebook: Lokalhistorisk for Brønshøj, Husum og Utterslev

Formand: Bo Öhrström, Dyssevænget 74, 2700 Brønshøj, tlf. 4046 9984
e-mail: bo.oehrstroem@gmail.com

Næstformand: Helge Baun Sørensen, Upsalagade 4, st.tv., 2100 Kbh. Ø
tlf. 2423 8280, e-mail: hbs@nr83.com

Kasserer: Anne Brix Christiansen, Dyssevænget 74, 2700 Brønshøj
tlf. 3150 9205, e-mail: anne.brix.christiansen@gmail.com

Anne-Lise Crety, Bjernedevej 13, 2700 Brønshøj, tlf. 3871 4485
e-mail: alk.cre@gmail.com

Svend Ole Nielsen, Birkedommervej 93, 1, 2400 København NV
tlf. 2084 0553, e-mail: svole2@gmail.com

Irene Hjelmsslund, Frederiksborgvej 163 st.th, 2400 København NV
tlf. 3967 9054, e-mail: irene@hjelmslund.dk

Yrsa Holm Kristensen, Poppelhusene 33, 2600 Glostrup
tlf. 2325 0236, e-mail: flyr@mail.tele.dk

Suppleanter:

Manfred Crety, Bjernedevej 13, 2700 Brønshøj,
tlf. 3871 4485, e-mail: mcrety@gmail.com

Reidun Jarlhøj, Abrikosvej 3, 2400 København NV
tlf. 6179 8445, e-mail: reidun@linuxmail.org

Lokalhistorisk konsulent:

Christian Kirkeby, tlf. 2546 8917, e-mail: chr.kirkeby@live.dk

Hvis man ønsker at modtage e-mails om Selskabets arrangementer, bedes man indsende egen e-mail-adresse til bo.oehrstroem@gmail.com

Kontingent for juli 2020 – juni 2021: 150 kr.

Bankkonto: Registreringsnummer 9570 kontonummer 4992458

MobilePay: Nummer 324850

Tryk: Tryk & Kopiservice, Toftemosevej 35, 2650 Hvidovre, tlf. 2713 2020